

Antimilitarisme imprescindible

El poder fàctic militarista no té justificació: és una trava que cal combatre amb el mateix canvi de paradigma amb què es combaten el patriarcat, el capitalisme i el colonialisme

Dolors Sabater Puig

Roda de premsa de tècnics a La Moncloa sobre el coronavirus / Foto: JM CUADRADO - ACN

Aquests dies en què, enmig del drama per la Covid-19, som objecte i subjecte d'una campanya militarista sense precedents, ser antimilitarista s'ha convertit en una expressió de risc. Però és un risc que cal córrer, i que assumeixo amb ganes. Perquè és evident que totes aquestes persones de l'Exèrcit a qui paguem el sou des de fa anys és bo i correcte que es posin al servei del bé comú i aportin mans i braços per al combat contra la pandèmia, i també és evident que hi ha feina per a tothom i benvingudes siguin les aportacions si sumen, es coordinen i resolen problemes amb eficàcia i humilitat. Però encara és més d'evident que tot això que està passant amb l'Exèrcit als nostres carrers, marcant territori sota els focus i les càmeres, i amb els polítics posant per a la foto, va ben bé d'una altra cosa, d'una cosa gens innocent. No ens confonguem. **Som davant d'una campanya d'exaltació del cos militar arreu de l'Estat espanyol, i amb un clar objectiu polític específic per als territoris díscols amb la sacrosanta unitat.**

Cal compartir reflexions antimilitaristes per barrar el pas als autoritarismes que es deixen per guanyar terreny

I aquí, a l'antimilitarisme li toca desacomplexar-se i no deixar-se intimidar. Perquè el poder fàctic militarista no té justificació: és una trava per al progrés social democràtic i una trava per a la revolució cap a societats igualitàries que procurin la seguretat humana en tota la seva dimensió de salvaguarda i cura de la vida, que inclou la salvaguarda dels drets humans. Una trava a combatre amb el mateix canvi de paradigma amb què es combaten el patriarcat, el capitalisme i el colonialisme. Com ja fa anys que demostren les tesis ecofeministes, tot forma part del mateix mal. I no podem consentir que es confongui la població en moments tan dramàtics i clau com els que vivim i viurem en els temps que venen. Avui, més que mai, cal compartir dades i reflexions antimilitaristes per barrar el pas als autoritarismes que es deleixen per guanyar terreny i persisteixen per imposar un sistema fracassat que es resisteix a desaparèixer. No solament a l'Estat espanyol, cert, però aquí el context i la història militar passada i recent ens obliguen a estar molt més alerta.

La pandèmia de la Covid-19 que recorre el planeta no solament provocarà un nombrós i dolorós estol de víctimes als cinc continents. No solament eixamplarà l'abisme de les desigualtats. El que provocarà sobretot és una despullada del sistema imperant, i una mirada comunitària i universal davant del mirall, deixant al descobert les febleses i els desencerts del sistema polític, econòmic i social amb què ens regim. I ens obligarà a canviar-lo radicalment. La pandèmia se suma així a les lliçons que ja ens donava el canvi climàtic, però ara amb molta més pressa, cruesa i contundència. **I una de les errades principals d'aquests nostres temps al segle XXI, que la Covid-19 desemmascara descarnadament, i que caldrà revertir amb valentia, és l'enfocament de la seguretat.** És un error greu haver mantingut vigent i haver seguit alimentant amb recursos i poder un sistema de seguretat obsolet i pervers, heretat d'antic, al servei del poder i no de la vida, en comptes d'implementar el sistema de salvaguarda de la seguretat humana com a eix principal i raó d'Estat. Les Nacions Unides ho reclamen des del 1994, per superar les creixents crisis humanitàries per guerres, persecucions, fam, catàstrofes climàtiques, migracions i refugi no segur... L'Estat espanyol no s'hi ha esforçat ni gens ni gaire; només cal mirar què prioritzen els pressupostos, amb casa reial inclosa.

Així doncs, hem comès la negligència de seguir deixant la seguretat en mans del poder patriarcal i sota un model militarista que no té pas l'objectiu de salvaguardar la vida, la cura de la vida ni el seu sosteniment, sinó que està al servei d'altres propòsits. A l'Estat espanyol, a més, l'Exèrcit manté viu el fil que el lliga amb l'alçament colpista del 1936, la dictadura franquista i la seva herència borbònica. Que aquest sistema caduc i bel·licista fagociti milions de recursos que s'escatimen a les estructures que sí que estan al servei de la vida l'hauria de posar ara més que mai en el punt de mira, en el focus del descontentament social. Perquè som davant una prova punyent i dolorosa de l'error que comporta apostar per aquest model de seguretat nacional militarista en comptes d'un model que posi la defensa de la vida al centre de tota política i inversió.

No serveix de res la cursa armamentista quan el que necessitem són UCI i respiradors

Es fa evident que no serveix de res la cursa armamentista ni invertir per proveir-se de portaavions i per omplir els magatzems de fusells i de pólvora quan el que necessitem són UCI i respiradors, i que seria molt més útil tenir milers més de persones formades sanitàriament que no pas tant personal entrenat per a la guerra. Un bon sistema sanitari públic, ben proveït per a les contingències i un bon sistema per a la cura de les persones dependents, no precaritzat, seria ara molt més aplaudit que no pas tantes tanquetes i vaixells esperant una guerra. El virus era una clara amenaça; hi va haver temps de prevenir i proveir. I no s'hi va fer res. I no s'acabaria la llista d'exemples contraposats pels recursos malgastats en un fals sistema de seguretat que, quan van mal dades, quan arriba l'hora de la veritat, no té cap resposta per salvar vides. Perquè no ens enganyem: per anar a desinfectar espais calen braços, estris i material adequat, i ja tenim professionals i empreses de neteja que

saben fer-ho. Que l'Exèrcit ara s'hi pugui sumar és una bona cosa, però en cap cas no justifica la seva existència ni la seva dotació pressupostària multimilionària i exempta de retallades.

Per això és d'una obscenitat intolerable l'exhibició i exaltació del cos militar que s'està duent a terme enmig d'aquesta crisi sanitària, social i econòmica de la Covid-19, amb la connivència de tots els polítics del Govern de l'Estat. Del PSOE ja es podia esperar. Però Teresa Rodríguez, quan es va constituir el nou Govern PSOE-Unidas Podemos, va avisar: "Habrà que tragar sapos", pero "por favor, no digamos nunca que los sapos están buenos". I cal dir que, aquests dies, es troben a faltar veus que diguin que hi ha *sapos muy malos*. Sobren els discursos que avalin i intentin justificar la presència constant de l'Exèrcit i del llenguatge bèl·lic. El militarisme representa tot el contrari del model que defensa aquest espai polític, i no s'entén que no qüestioni la maniobra militar d'aquests dies a tot l'Estat i, en especial, als territoris que s'identifiquen amb la lluita per tenir dret a la sobirania territorial, dins la plurinacionalitat, on s'hi suma una clara voluntat d'ocupació i d'imposició.

Pedro Sánchez va mostrar les cartes des del primer dia amb la recentralització, el menysteniment del Govern i de la comunitat científica catalans, i duent a terme una gestió erràtica de la pandèmia sota objectius més polítics que sanitaris i sota criteris més militars que científics. Posar faristols als alts comandaments militars i imposar llenguatge bèl·lic no és una broma. És un perill. Un perill real. I es troben a faltar veus que ho denunciïn. Per això apel·lo als polítics i referents a mostrar més valentia en el discurs i un posicionament més adient amb la seva ideologia i amb l'esperit i la voluntat pacifista i antimilitarista que ha demostrat sempre el nostre país. Toca recuperar els arguments tan vigents de les campanyes "PERILL EXÈRCIT" quan reclamaven que els pressupostos militars fossin per a despeses socials, culturals i educatives, i alertaven de què significa militaritzar la societat. Toca parlar sense por, donar veu al moviment per la pau i antimilitarista que tant suport té de la societat catalana, que no ha deixat mai de treballar i aprofundir en la cultura de pau i les alternatives necessàries. I cal, sobretot, desterrar de l'agenda pública qualsevol referència a l'exaltació de l'Exèrcit i al llenguatge bèl·lic, i treballar obertament per construir l'alternativa que faci possible, en l'imaginari i en la realitat, el futur sense exèrcits i la consolidació d'un sistema de seguretat humana, al servei de la vida.